

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН <b>MEDISINA</b> <b>AKADEMIASY</b> «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN <b>MEDICAL</b> <b>ACADEMY</b> АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Кафедра: «Пропедевтика внутренних болезней»	044 – 47/11 ( )	
Методические указание	1 стр. из 6	

**Тәжірибелік дағдылар орталығында клиникалық дағдыларды оқытуға арналған әдістемелік нұсқау (Жүрек аускультациясы)**

**(Орындау алгоритмі қолдануымен)**

Мамандығы: 6В10101 – «Жалпы медицина»

Пән атауы: «Ішкі аурулар пропедевтикасы»

Курс: 3

Кафедра: «Ішкі аурулар пропедевтикасы»

Құрағандар: Бекмурзаева Э.К., Ахаева Л.Ж.

Шымкент, 2022ж.

OÑTÜSTIK QAZAQSTAN

MEDISINA  
AKADEMIASY

«Oñtüstik Qazaqstan medicina akademiasy» AQ



SOUTH KAZAKHSTAN

MEDICAL  
ACADEMY

AO «Южно-Казакстанская медицинская академия»

Кафедра: «Пропедевтика внутренних болезней»

Методические указания

044 – 47/10 ( )

2 стр. из 6

Кафедра мәжілісінде қаралды

Хаттама № 4А , " 13 " 12. 2022ж.

Кафедра меңгерушісі, м.ғ.д., профессор Бекмурзаева Э.К.



**1. Клиникалық дағды атауы:** К+ тренажеріне жүрек аускультациясы.

**2. Оқу мақсаттары:** жүрек клапан аппаратының патологиясы бар науқастарды, аускультация техникасы мен ережелерін зерттеу, әртүрлі жүрек ақаулары бар жүрек шуларына дифференциалды диагностика жүргізу бойынша практикалық дағдыларды жетілдіру.

Медициналық этика және деонтология бойынша коммуникативтік дағдыларды, білімді, іскерлікті және практикалық дағдыларды жетілдіру.

**3. Манекенде алдын – ала нұсқаулық пен шеберлікті көрсетуге кететін уақыт-5мин**

**4. Манекенде дағдыларды өз бетінше игеруге кететін уақыт-15 мин.**

**5. Қажетті теориялық білім:**

1. Қанайналым жүйесінің анатомиясы және физиологиясы
2. Жүректің клапан аппаратының физиологиясы, шудың пайда болуы
3. Патологиялық Шу және олардың ерекшеліктері
4. Систолалық шудың пайда болу механизмі
5. Диастолалық шудың пайда болу механизмі
6. Шуды тыңдау нүктелері және олардың шығу тегі
7. Клапан аппаратының әртүрлі ақауларындағы гемодинамика
8. Жүрек ақауларының этиологиясы және патогенезі
9. Жүрек ақауларының негізгі белгілері мен синдромдары
10. Жүрек ақауларының асқынуы

**6. Клиникалық дағдыларды игеру үшін қажетті манекендер, модельдер, көрнекі құралдар, интерактивті компьютерлік бағдарламалар тізімі:** жүрек аускультациясына арналған К+ тренажері, имитацияны іске қосуға арналған құралдар тақтасы, торс моделі, аускультативті дыбысты беруге арналған динамиктер, стетоскоп.

**7. Медициналық бұйымдар мен жабдықтардың тізбесі:** спирт, стерильді қолғап, мақта, фонендоскоп, тонометр.

**8. Орындау алгоритмі:**

№	Қадамдар	Орындау		
		Иә	Жоқ	Ескерту
1.	Науқаспен сәлемдесіп, өзін таныстырды. Қолдарын жуып, "К+" муляжының оң жағында тұрды.			
2.	Процедураның барысы мен мақсатын түсіндірді.			
3.	Жүрек ұшы түрткісін анықтады. Орналасу аумағын, күшін биіктігін, резистенттілігін сипаттады.			
4.	5 нүкте бойынша жүрек аускультациясын жүргізді. Фонендоскопты дұрыс қойып, реттілікті сақтай отырып: жүрек ұшы-митральды қақпақшаны тыңдау нүктесі. V қабырғааралықта бұғана ортаңғы сызығынан 1-1,5 см ішке қарай фонендоскопты қойды.			
5.	Тестің оң қырына II қабырааралықта – аорта қақпақшасын тыңдау нүктесі. Тестің оң қырына II қабырааралыққа фонендоскопты орнатты.			
6.	Тестің сол қырына II қабырааралықта – өкпе артериясы қақпақшасын тыңдау нүктесі. Тестің сол қырына II қабырааралыққа фонендоскопты орнатты.			
7.	Тестің семсертәрізді өсіндісі негізінде-үшжармалы қақпақшаны			



	тыңдау нүктесі. Тестің семсертәрізді өсіндісі негізіне фонендоскопты қойды.			
8.	IV қабырғааралық – аортальды қақпақшаның қосымша тыңдау нүктесі Боткин-Эрба нүктес. Тестің сол қыры III қабырғааралыққа фонендоскопты қойды.			
9.	Жүрек аускультациясының 5 тыңдау нүктесінде жүрек тондарын, шуларын сипаттады.			

**9. Тапсырма:** жүрек аускультациясын жүргізу; систолалық және диастолалық шуды ажырату; клапан аппаратының әртүрлі патологияларындағы жүрек шуын анықтау.

### 10. Сабақ тақырыбы бойынша бағалауға арналған материалдар

1. Tardus, parvus импульсі тән:

- А) трикуспидті клапанның жеткіліксіздігі;
- Б) митральды қақпақшаның жеткіліксіздігі;
- В) қолқа қақпақшасының жеткіліксіздігі;
- Г) қолқа сағасының стенозы;
- Д) митральды стеноз.

2. Жүрек ұшы түрткісіндегі систолалық діріл тән:

- А) митральды қақпақшаның жеткіліксіздігі;
- Б) қолқа қақпақшасының жеткіліксіздігі;
- В) митральды стеноз;
- Г) қолқа сағасының стенозы;
- Д) трикуспидті клапанның жеткіліксіздігі.

3. Парадоксальды импульс құбылысы:

- А) тыныс алу кезінде импульсті толтыруды азайту;
- Б) тыныс алу кезінде импульсті толтыруды арттыру;
- В) дем шығару кезінде импульстің толтырылуын азайту;
- Г) дем шығару кезінде импульсті толтыруды арттыру;
- Д) тыныс алу фазаларына импульстік реакцияның болмауы.

4. Миокардтың оттегіге деген қажеттілігі мен оның коронарлық арнаға жеткізілуі арасындағы сәйкессіздік миокард ишемиясының себебі болып табылады:

- А) кернеудің тұрақты стенокардиясы;
- Б) стенокардия;
- В) кернеудің прогрессивті стенокардиясы;
- Г) алғаш рет пайда болған стенокардия;
- Д) стенокардияның кез-келген нұсқалары.

5. Науқас 3., 20 жаста. Тізе буындарындағы ауырсынуға және ісінуге, жүрек соғуына, ентігуге, шағымданады. Баспамен ауырғаннан кейін жоғарыдағы шағымдар мазалаған. Тексеру кезінде: зақымдалған буындардың пальпация кезінде қатты ауырады, буындардың қозғалыс көлемі шектеулі. Жүрек аускультациясында-жүрек ұшы түрткісінде I тон әлсіреген, систолалық шу, өкпе артериясында II тон акценті.. ЭКГ: I және II қорғасындағы жоғары р тістері. Сіздің диагнозыңыз?

- А) созылмалы ревматикалық ауру, белсенді кезең. Митральды қақпақшаның жеткіліксіздігі
- Б) ревматоидты артрит
- В) созылмалы ревматикалық ауру, белсенді фаза. Стеноздың басым болуымен біріктірілген митральды ақау

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН <b>MEDISINA</b> <b>AKADEMIASY</b> «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN <b>MEDICAL</b> <b>ACADEMY</b> АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Кафедра: «Пропедевтика внутренних болезней»	044 – 47/10 ( )
Методические указания	5 стр. из 6

Г) созылмалы ревматикалық ауру, белсенді кезең. Қолқа қақпақшасының жеткіліксіздігі

Д) инфекциялық эндокардит

6. 35 жастағы әйел дәрігерге 5-10 минутқа созылатын кеуде қуысының мезгіл-мезгіл пайда болатын ауырсынуына шағымданған. ауырсыну тыныштықта да, жаттығу кезінде де пайда болады; ауырсыну ешқайда таралмайды. Темекі шекпейді. АҚҚ бұрын көтерілмеген. 50 және 56 жастағы екі отбасы мүшелері жүрек ауруынан қайтыс болды. Тексеру кезінде-науқастың жағдайы қанағаттанарлық, қан қысымы 120/70 мм сын.бағ. ст., жүрек соғу жиілігі 70 рет мин. Төстің сол жақ қыры бойымен систолалық шу естіледі, ал шудың қарқындылығы тұрғанда артады. ЭКГ бойынша: ST спецификалық емес өзгерістер және т. б. Жоғарыда айтылғандардың қайсысы диагноз қоюға жақсы көмектеседі?

А) кеуде қуысының рентгенографиясы

Б) жүрек Катетеризациясы

В) таллиймен сканерлеу

Г) Эхокардиография

Д) миокард биопсиясы

7. Науқас П., 25 жаста, бас айналуға, қысқа мерзімді сананың жоғалуына шағымданады. Об-ті: төстің оң қырында систолалық шу естіледі. ЭКГ: сол жақ қарыншаның гипертрофиясы. Рентгенологиялық: "қалқымалы үйрек" түріндегі жүрек конфигурациясы. Науқасқа қандай ақау диагнозы қойылған? Аталған жүрек ақауларының қайсысы ықтимал?

А) сол жақ атриовентрикулярлық саңылаудың стенозы

Б) трикуспидті клапанның жеткіліксіздігі

В) митральды қақпақшаның жеткіліксіздігі

Г) өкпе артериясының стенозы

Д) қолқа сағасының стенозы

8. Сол жақ атриовентрикулярлық саңылаудың стенозының негізгі аускультативті белгісі қандай шу?

А) II нүктеде жоғары жиілікті, жұмсақ, үрлейтін диастолалық Шу

Б) I нүктедегі диастолалық шудың төмендеуі

В) систоланың ортасындағы шертү симптомы және кеш систолалық шу

Г) шыңында өрескел қарқынды систолалық шу

Д) төс сүйегінің сол жақ жиегіндегі систолалық шу

9. Митральды стеноз аускультативті белгілермен сипатталады

1) жүрек ұшындағы шапалақтаушы I тон 2) жүрек ұшындағы II тон акценті 3) митральды қақпақшадағы систолалық шу 4) жүректің ұшындағы диастолалық шу 5) жүректің ұшындағы систолалық шу

А) 1, 3, 4

Б) 1, 2, 3

В) 2, 4, 5

Г) 1, 3, 5

Д) 3, 4, 5

10. Қолқа сағасының ішкі стенозының себебі

А) қарыншааралық септальды гипертрофия

Б) ревматизм

В) инфекциялық эндокардит

Г) атеросклероз

Д) біріктірілген аорта ақауы

**11. Тиімділікті бағалау критерийлері:**



№	Орындау	Бағалау критерийі
1	Орындады	Барлық қадамдар дұрыс орындалған кезде ескеріледі.
2	Жартылай орындады	Кішкентай қателіктермен есептеледі.
3	Орындамады	Тапсырманы орындау кезінде өрескел қателіктер жіберілді.

## 12. Әдебиет:

### Негізгі әдебиет:

1. Ішкі аурулар. Кардиология модулі: оқулық = Внутренние болезни. Модуль кардиология : учебник / Л. К. Бадина [ж/б.]. - М. : "Литтерра", 2016. - 256 бет. с.
2. Калиева, Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия. Том 1 : учебник / Ш. С. Калиева., Н. А. Минакова . - Алматы : Эверо, 2016. - 460 с. Байдурын, С. А. Қан жүйесінің аурулары : оқу құралы / С. А. Байдурын ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; АМУ АҚ. - ; "АМУ" АҚ ОӘК мүшелерінің шешімімен бекіт. басп. ұсынған. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2014. - 202 бет. с.
3. Арутюнов, Г. П. Диагностика и лечение заболеваний сердца и сосудов : учебное пособие / Г. П. Арутюнов. - ; Рек. ГБОУ ВПО "РНИМУ" им. Н. И. Пирогова" Минздрава России. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 504 с.

## 13. Жауап эталоны

1	Г
2	А
3	А
4	Д
5	А
6	Г
7	Д
8	Б
9	А
10	А